N°. 2100.

# DE TIJD.

## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1854.

*Dieu et mon droit.*

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
*Brieven, Gelden,* enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

**MAANDAG, 20 MAART.**

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

### AMSTERDAM, 18 Maart.

Wij hebben veel eerbied voor een man als Stahl. Maar wat hij schrijft is voor ons geen Evangelie, gelijk voor de »vrienden" in Nederland. Deze, die reeds bij den heer Groen zweeren, den discipel van Stahl, hoeveel te meer doen zij 't bij den waarlijk diepzinnigen meester van Pruissen? Het is waarlijk een kurieus verschijnsel, dat wel door alle tijdperken zal zijn vertoond, maar dat van de anti-revolutionnaire vrienden bijzonder in het oog valt, namelijk de waarde gehecht aan de persoonlijkheid van de aanvoerders. Vraagt gij hun of zij ze voor onfeilbaar houden; ongetwijfeld, antwoorden allen uit eenen mond: Volstrekt niet. Maar in de praktijk handelt en spreekt men, alsof dat antwoord nooit en door niemand ware gegeven; dan gaan zij voor onfeilbaar door; zij dwalen nooit, lijden nooit aan eene vergissing. En bijaldien al ooit in hunne schriften iets wordt opgemerkt, dat bij geene mogelijkheid is te regtvaardigen of te vergoelijken; dan heeft het de letterzetter gedaan, of de ongelukkige korrektor, of de onhandige pen des schrijvers, die een ander woord opteekende dan de groote man dacht. De laatste wijze van schuld-ontduiking is van de vinding des heeren Groen. Intusschen, diezelfde vrienden, die zich zelven en anderen, niet slechts in geloofszaken, maar in alle mogelijke quæstiën, die de polemiek van den dag opwerpt, als onfeilbare regters gedragen, en als dusdanig worden geloofd, diezelfde heeren zijn 't, die dag op dag met de pen aan de onwankelbare rots van Rome knutselen of 't ook mogelijk ware, die te ondermijnen. Die onfeilbare Paus in geloofszaken, als hij spreekt in de hoedanigheid van Opperpriester tot de gansche Kerk, na gehoord te hebben, die hij hooren moet, hij is een gruwel, waartegen men zelfs het radikalismus tot opstand moet aanzetten, en waartegen de anti-revolutionnairen ten oorlog gaan onder eene en dezelfde vlag met de revolutionnairen van allerlei kleur en stempel. Dan, in de plaats van den eenen opvolger van Petrus, tegen wien men te velde trekt, schuift men er zoo velen in de plaats als er zich verdienstelijk weten te maken bij het troepje der »vrienden." Leerstellig beweert men dezer onfeilbaarheid niet: zoo ver drijft men de camaraderie en de partijzucht niet. Maar zij hebben altijd gelijk; altijd spreken zij waarheid, nooit staan zij bloot aan dwaling, nooit zelfs begaan zij eene vergissing. Wat dan ontbreekt er nog aan om ze onfeilbaar te verklaren? Niets; want al wie niet met hen instemt, ieder die 't waagt van hen af te wijken, die is of een revolutionnair, of een bondgenoot der revolutie, en wordt als dusdanig veroordeeld. Stahl is op dat punt weinig handelbaarder dan Groen.

De »vrienden" in Pruissen zouden gaarne een reaktionair protestantsch gouvernement te Berlijn opzetten, dat tot zeker gevolg zou hebben eene revolutie door 't geheele land; juist als de »vrienden" in Nederland. Dat de katholieken in Pruissen niet geneigd zijn daartoe de hand te leenen, wat is natuurlijker? Ook wij kunnen dat niet in Nederland. Dit belet ons hier te lande, zoowel als onze geloofsgenooten in Pruissen, om de »vrienden" te ondersteunen in de waarlijk anti-revolutionaire beginselen. Maar dat is niet voldoende. Men moet onvoorwaardelijk met de »vrienden" meêgaan, zelfs de hand leenen tot het oprigten van een protestantsch gouvernement, dat, hoe men 't ook poge te verbloemen, onvermijdelijk de Katholieke Kerk moet aan banden leggen. En de Katholieken die dat niet doen, zij worden door Stahl en Groen uitgescholden als bondgenooten der revolutie tegen de antirevolutie. Hartelijk dank voor 't kompliment. Maar 't heeft niets te beteekenen, dan dat de »vrienden" zich houden voor de bevoorregte kaste, die het volk Gods uitmaakt, het Israël des Christendoms is. Wij wisten reeds voor lang dat de »vrienden" zich daarvoor houden, zonder 't bewijs te hebben geleverd, dat het iets anders is dan een spel der verbeelding.

---

Men leest in den *Ami de la Religion*:

»De herderlijke vermaningen voor de vaste van dit jaar, niet in al hare bijzonderheden kunnende mededeelen, zullen wij nogthans onzen lezers de verschillende onderwerpen aanwijzen, waarover de mandementen onzer Opperherders handelen. Die eenvoudige opsomming is op zich zelve zeer leerrijk; ze wijst duidelijk de zedelijke en godsdienstige strekking aan die onder ons heerscht, en datgene waarop bijzonderlijk de ijver der verkondigers van Gods woord zich moet rigten:

»Over de heiliging van den Zondag: Mgrs. van Angers, Arras, Autun, Beauvais, Orleans, Rouaan en Saint-Dié.

»Over de verspreiding van slechte boeken en slechte litteratuur: Mgrs. van Lyon en van Soissons.

»Over de pligten der huisselijke opvoeding van kinderen: Mgrs. van Carcassonne en Verdun.

»Over de boetvaardigheid in den Vastetijd, en de noodzakelijkheid en voordeelen der versterving, en over de gehoorzaamheid die men der kerkelijke voorschriften verschuldigd is: Mgrs. van Avignon, Bayeux, Grenoble, Tours en Versailles.

»Over het H. Sakrament en de Herderlijke pligten: Mgr. van Belley.

»Over den pligt van aalmoezen te geven en over de christelijke liefdadigheid in de tegenwoordige omstandigheden: Mgrs. van Agen, Amiens, Luçon, Poitiers, Nevers.

»Over de grondvesten der maatschappelijke orde: Mgr. van Mans.

»Over de middelen om van God de afwending der rampen, die ons bedroeven, te verkrijgen en er nut uit te trekken: Mgr. van Clermont en Viviers.

»Over het geloof en de gronden des geloofs: Mgrs. van Chartres en Saint-Flour.

»Over het gebed: Mgr. van Bourges.

»Over de praktische gevolgen van het dogma der Voorzienigheid: Mgr. van Montpellier.

»Over de navolging van Jezus Christus: Mgr. van Rodez.

»Kommentarie van den Epistel van den H. Paulus aan de Korintiers: Mgr. van Evreux.

»Over den menschelijken eerbied: Mgr. van Puy.

»Over de devotie tot de H. Maagd: Mgr. van Nantes.

»Over de goede en kwade Engelen, ter gelegenheid der draaijende tafels: Mgr. van Marseille.

»Over het Priesterschap: Mgr. van Limoges.

»Over het Christelijk Rome: Mgr. van Bordeaux.

»Over den ijver voor Gods tempels, ter gelegenheid der herstelling en voltooijing van de hoofdkerk van *Saint-Corentin*: Mgr. van Quimper."

---

Sinds eenigen tijd heeft zich te Parijs gekonstitueerd een komité ter voorlichting van zulke Katholieken, die in pelgrimtogt het Heilige Land wenschen te bezoeken. Onlangs heeft dit komité zijn eerste jaarlijksche vergadering gehouden. Wij vertrouwen dat het verslag van het daar verhandelde, van de pen des heeren H. de Riancey, met belangstelling door velen zal gelezen worden.

»Zondag 5 Maart, werd in de salons van den baron du Havelt eene vergadering gehouden van het komité van voorlichting ter pelgrimsvaart naar het Heilige Land. De vergadering werd voorgezeten door Zijne Eminentie den Kardinaal de Bonald, Aartsbisschop van Lyon, bijgestaan door den Abt de la Bouillerie, Vikaris-Generaal van Parijs. Men bemerkte in de vergadering verscheidene pelgrims der eerste reis en andere die tot hun vertrek gereed zijn, mannen uitstekend door hunnen rang, door hunnen naam, door hunne toewijding aan de godsdienst en aan de zaak der Oostersche Katholieken.

»Een der sekretarissen, de heer de Bettencourt, las vooreerst een verhaal der jongst gedane pelgrimaadje. In fraaijen stijl en met hartelijke woorden, schetste hij in zijn verhaal met duidelijke trekken de verschillende tijdperken des togts en de treffende aandoeningen der reizigers. Hij vereenigt zich met hun bij hun vertrek van Marseille, op het oogenblik dat zij, te gelijk met den zegen van den Heiligen Eerwaardigen Bisschop van dat diocees, het kruis en den pelgrimsmantel ontvangen; hij vergezelt hen op zee, bij de landing, bij de karavaan, in de gastvrij geopend wordende kloosters der Franciskaners; te Jeruzalem, waar de hartelijke vaderlijke welkomsgroet van Z. Exc. Mgr. Valerga, den latijnschen Patriarch, hen verbeidde. De komst in de Heilige Stad, de tranen aan de godsvrucht ontweldigd bij den aanblik van het Heilige Graf, het achtervolgens bezoeken dier Heilige plaatsen, waar de verlossing der wereld begonnen en voltooid werd, waar het mensch geworden Woord gedurende drie en dertig jaren geleefd en geleden heeft tot bevrijding van het menschelijk geslacht, die grootsche tooneelen, welke de christelijke ziel met onuitsprekelijke gewaarwordingen vervullen, dat goede werk zelf, door den abt Desmures zoo levendig zijnen lezers voorgesteld, heeft de heer Bettencourt ook wedergegeven met eene eenvoudigheid even verheven en krachtig als waar. Niets is beter in staat om tot nieuwere bedevaarten aan te sporen; immers de Voorzienigheid zelve schijnt den eerste pelgrims een gunstig lot beschoren te hebben, door hun vele navolgers te geven.

»Ziedaar inderdaad het doel en de hoop van het goede werk. Die reizen moeten periodiek, zij moeten een der gewoonten van het christelijk leven worden, zij moeten een voortdurend bewijs zijn van den heiligen ijver der Westersche Katholieken voor de heilige oorden van Palestina. Een uitmuntend en noodzakelijk antwoord op de beschuldigingen van onverschilligheid, welke noch de scheurmakers, noch de *dissenters* ons sparen, is de hernieuwde tegenwoordigheid van den bloem onzer trouwe jongelingschap, die op onze broeders van het Heilige Land een heilzamen invloed uitoefenen zal. Ze zal hunnen moed verlevendigen en hun geloof schragen; ze zal de patriarchale latijnsche Kerk eene groote zedelijke kracht schenken; ze zal de glorierijke overleveringen van Frankrijk in herinnering brengen; en meer dan men vermoedt zal zij in regtvaardigen waren zin het angstbarend raadsel oplossen, dat thans het Oosten in spanning houdt. Men kent ten onzent zeer slecht den wezenlijken staat der bevolkingen van Palestina. Een ander lid van het komité, de heer Dunoyer, een schrander bedachtzame geest, wien een langdurig verblijf in het Heilige Land veroorloofde kostbare inlichtingen te verkrijgen, heeft een zeer belangrijk werk voorgelezen nopens de indeeling, het getal, de zeden en de gewoonten der verschillende stammen, die onder Turksch beheer, de voor eeuwig door het Evangelie verheerlijkte oorden bewonen.

De baron d'Archer heeft op zijne beurt in weinige maar merkwaardige duidelijke woorden, de afreis verkondigd van nieuwe pelgrims, die te Jeruzalem het aanstaande Paaschfeest zullen bijwonen. Hoewel minder talrijk dan de eerste karavaan, zal deze niet slechts Franschen, maar ook Italianen, Spanjaards en Katholieken van de Rijnoevers tellen. Daar eene wijziging in de dienst der paketbooten is gebragt, ter oorzake van de korrespondentie met Konstantinopel, zal de inscheping eenige dagen vroeger plaats hebben, en wel te Marseille den 16 Maart aan boord van de *Compagnie des Messageries*, die nu, gelijk den vorigen keer, zeer veel dienstvaardigheid jegens het kommité heeft betoond. Men hoopt dat een Fransch missionaris, Mgr. Charbonneau, aan het hoofd der reis zal staan. Geene belemmeringen zijn te vreezen: de gesteldheid der zaken aan den Bosphorus, heeft geene middelijke uitwerking aan den Jordaan om moeijelijkheden te doen ontstaan of reden tot vrees te geven. Hiervan kan het komité de stellige verzekering geven, als hebbende die uit de onbedriegelijkste bronnen geput.

Zijne Eminentie de kardinaal de Bonald heeft zich verwaardigd het goede werk in zijne bescherming te nemen en den redevoerders den dank van al de toehoorders betuigende heeft de prelaat daarbij de uitdrukking zijner tevredenheid en goede wenschen gevoegd. Twee priesters van zijn diocees behooren tot de patriarchale kerk te Jeruzalem: de stad der verrigtingen, het Galliesch Rome, zal ook aan de vreedzame kruisvaart haar kontingent leveren. Zijne Em., die wenschte den troost en de blijdschap der pelgrims te deelen, zal hen ten minste met zijne gebeden en zegeningen volgen.

Het patronaatschap van den doorluchtigen prins der Kerk is een waarborg te meer voor den goeden uitslag van een werk, dat aan de aktueele belangstelling der Katholieken beantwoordt en in alle opzigten hunne levendige sympathie verdient.

---

De Minister van Buitenlandsche Zaken en ad interim

Minister van Finantien, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op Dingsdag den 21sten dezer des middags ten twaalf ure, in het gebouw van het Ministerie van Finantien in de Spinhuissteeg te Amsterdam ten overstaan van den Staatsraad jhr. mr. J. van Iddekinge, agent van het min. van Fin. te Amsterdam, en den referend. J. J. van Leeuwen, in het openbaar zullen worden uitgeloot twee aandeelen, ieder groot ƒ1000, in de geldleening voor de bestrating van den weg van Utrecht naar Deventer; zullende de uitgetrokken nommers bij nadere aankondiging worden bekend gemaakt.

— De Min. van Buitenlandsche Zaken en ad interim Minister van Finantien verwittigt mits deze de belanghebbenden, naar aanleiding van een daaromtrent van de Fransche postadministratie ontvangen berigt:

1°. dat eene nieuwe dienst van pakketbooten tusschen Marseille en Konstantinopel is daargesteld. Deze booten, welke de reis driemalen in de maand heen en weder doen, en die onderweg te Messina (Sicilie) en aan den Pireus (Griekenland) aanleggen, vertrekken van Marseille naar Konstantinopel op den 6den, 16den en 26sten, en van Konstantinopel naar Marseille op den 10den, 20sten en 30sten van elke maand.

2°. dat de pakketbooten van Marseille naar Alexandrie voortaan slechts 18 in plaats van 24 reizen in het jaar zullen doen. De vertrekdagen van Marseille gedurende het overige gedeelte van het loopende jaar zijn bepaald op 6 en 26 April, 16 Mei, 6 en 26 Junij, 16 Julij, 6 en 26 Augustus, 16 September, 6 en 26 Oktober, 16 November, 6 en 26 December.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Hellevoetsluis, H. K. Vlielander.

Eergisteren avond is op den Hollandschen spoorweg tusschen Haarlem en Vogelenzang, met den laatsten trein een paard overreden. Het dier werd vreeselijk verminkt en was dadelijk dood. Men voelde in den wagen niets dan een ligten schok; aan de locomotief en een der wagens is eene kleine schade aangerigt.

Bij de memorie van toelichting, bij het ontwerp, betreffende de uitoefening van de groote Visscherij, heeft Z. Exc. de minister van Binnenl. Zaken verklaard, dat de Regering overtuigd is van de noodzakelijkheid, om de bestaande verordeningen op dat stuk te herzien; — om dezen tak van nijverheid minder aan banden te leggen; — om, bij het verleenen van meerdere vrijheid, de premien te verlagen en in 't vervolg geheel in te trekken; — maar dat de meeningen der zaakkundigen, ten aanzien dezer aangelegenheid, nog zeer uiteenloopen; — dat de Regering de beantwoording dezer vragen aan eene commissie heeft opgedragen, waarvan het verslag binnen een niet zeer verwijderd tijdstip mag worden te gemoet gezien; — dat alsdan eene geheele regeling der zaak spoedig kan volgen, maar dat het intusschen noodig is, bij eenen tijdelijken maatregel, daarin te voorzien, bij welken het tijdstip van den aanvang der visscherij, tusschen den eersten en den 24sten Junij, wordt vrijgelaten, naar gelang van de wenschen der belanghebbenden.

BREDA, 16 Maart. Heden is de regter-commissaris, vergezeld van den officier van justitie, van hier naar Bergen-op-Zoom vertrokken, om het volgende misdrijf te onderzoeken. Zekere voerman J. V. B., reed van Hollandsch-Putten naar Bergen-op Zoom, en had op zijn voertuig een hem onbekend persoon opgenomen, die hem, nabij Bergen-op-Zoom gekomen zijnde, met een scherp werktuig op het onverwachtst zoodanige zware wonden toebragt, dat men voor het behoud van zijn leven vreest. Het is der ijverige nasporingen der policie aldaar gelukt, den misdadiger, die opgeeft Pruissisch deserteur te zijn, in handen te krijgen. Het voorval heeft op den 14den dezer plaats gehad.

MAASTRICHT, 16 Maart. Nadat voor eenigen tijd het grootste gedeelte van het vesting-materieel van hier naar Delft is overgebragt, wordt ook thans een aanzienlijk gedeelte van het buskruid, hetwelk alhier in zeer groote hoeveelheid aanwezig is, naar 's lands magazijnen in de verschillende vestingen van het rijk vervoerd; met dat vervoer is deze week een aanvang gemaakt; het zal langs de Maas plaats hebben en bereids zijn twee schepen, met buskruid geladen, onder het toezigt van den 1sten luit. der artillerie van Vught vertrokken.

LUXEMBURG, 11 Maart. De regering heeft de Fransche staatkundige uitgewekenen, die tot hiertoe geduld werden, alhier het langer verblijf ontzegd. Eene bepaalde reden kent men voor dien maatregel niet; de Regering schijnt aan de eischen van het Fransche gouvernement gehoor te hebben verleend, ten einde de goede verstandhouding met Frankrijk, welke Luxemburg uit hoofde van het spoorwegprojekt behoeft, niet te verstoren."

In de tweede editie van het *Handelsblad* leest men:

PARIJS, 18 Maart. *(Per Telegraaf.)* Men wil weten, dat de Engelsche en Fransche gouvernementen aan de Pruissische gezanten ten antwoord hebben gegeven, dat hun voorslag thans te laat was gekomen.

Men leest in de Tweede editie der *Amsterdamsche Courant*:

WEENEN, 18 Maart. *(Per Telegraaf.)* Uit Petersburg zijn alhier dépêches ontvangen, inhoudende, dat Rusland het ultimatissimum van Frankrijk en Engeland *verwerpt*.

BERLIJN, 18 Maart. De grootvorst troonopvolger van Rusland heeft de bij Helsingfors gestationneerde Russische vloot geïnspekteerd.

PARIJS, 18 Maart. De inschrijvingen voor de nieuwe leening bedragen, naar men zegt reeds *drie honderd tien millioen*.

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Maart. Men verzekert dat de leening bijna is volgeteekend. De geestdrift der bevolking om er deel aan te nemen is zoo groot, dat het gouvernement, naar men wil, het cijfer zal verhoogen.

— Er is sprake van twee kampen: het een op de Alpen, het ander aan den Rhijn, bij Straatsburg.

— Uithoofde der veelvuldige toebereidselen zal de inscheping van het expeditieleger nog eenigen tijd vertraging lijden.

— Abd-el-Kader moet 6000 piasters hebben gezonden aan den Sultan ter gemoetkoming in de oorlogskosten.

— De onlusten op het eiland Samos zijn tot een algemeenen opstand overgeslagen, en reeds heeft er eene groote slagting plaats gehad. De Fransche stoomboot *Mercure* zou naar het eiland gezonden zijn ter bescherming van de Europeesche ingezetenen, en den 6 moest van Konstantinopel eene Turksche stoomboot met troepen vertrekken, ten einde den opstand te dempen.

— Tijdingen uit de Donauvorstendommen melden dat de Russische troepen steeds meer van Calefat terugtrekken. Vorst Paskiewitsch die met het opperbevel is bekleed, wordt eerst met de lente verwacht, zoodat men veronderstellen mag dat de Russen voor dien tijd, geen ernstige ondernemingen in den zin hebben.

— Men leest in den *Constitutionnel*:

»Geheel Europa ziet thans het gevaar waarmede zijn evenwigt en onafhankelijkheid door Ruslands streven naar magtsvergrooting wordt bedreigd; en zoo moest ook de tegenstand tegen de Russische staatkunde algemeen worden, onverschillig in welke betrekking dit of dat kabinet overigens tot Rusland stond. Alles moet ten laatste voor de wet des zelfbehouds onderdoen. Wel is waar, er loopen velerlei geruchten over de medewerking van dit of van dat gouvernement tot den aanstaanden oorlog, maar lieden van doorzigt hechten aan die geruchten geen het minste gewigt. Waar de overeenstemming van belangen zoo klaarblijkelijk is, daar is ook de zamenwerking verzekerd. Doch om met kracht en goed gevolg te kunnen handelen, is het niet volstrekt noodig dat allen handelen op dezelfde tijd en wijze. De volle vrijheid die al de gouvernementen bij hunne onderlinge overeenstemming hebben behouden, is juist de beste waarborg voor het vaste besluit om onderling zamen te werken."

### ENGELAND.

LONDEN, 17 Maart. Ten aanzien der zending van vorst Hohenzollern-Sigmaringen naar Parijs leest men in den *Times*: »De buitengewone gezant van den Koning van Pruissen, heeft een eigenhandigen brief van zijnen souverein aan den Keizer der Franschen overhandigd. Deze brief is, naar gezegd wordt, in een zeer eerbiedigen en schier onderdanigen toon geschreven. De Koning van Pruissen verklaart dat hij het gedrag van Engeland en Frankrijk in het Oostersche geschil goedkeurt, doch niet kan afgaan van het stelsel van strikte onzijdigheid, hetwelk hij met goedkeuring van Oostenrijk en van de overige Duitsche Staten had aangenomen. Pruissen toch zou, wegens zijne ligging tusschen de oorlogvoerende Staten, aan den oorlog niet kunnen deelnemen zonder den zwaarsten last des strijds op zich te brengen, terwijl het daarbij niet zeker zou zijn van genoegzaam voor de verdediging van zijn eigen grondgebied te kunnen zorgen. De brief wijst ten slotte op gronden die voor het behoud des vredes zouden pleiten, en wel bepaaldelijk daarop dat er geen reden meer voor oorlog bestaat, daar Engeland en Frankrijk thans van de Porte grooter bewilligingen ten behoeve harer Christen-onderdanen vroegen dan door Rusland zelf verlangd waren, en op volledige gelijkstelling der Christenen met de Mahomedanen aandrongen.

»Het schijnt echter dat de zending van den Pruissischen prins mislukt is; de opheldering die hij omtrent Pruissens onzijdigheid heeft gegeven, moet het Fransche gouvernement niet voldaan hebben. Op zijne verzekering dat de Koning van Pruissen het behoud des vredes vurig wenschte, is, naar men zegt, geantwoord dat Zijne Majesteit van de opregtheid der betuiging niet beter kon doen blijken dan door zich aan de Westersche mogendheden aan te sluiten in den tegenstand tegen Ruslands aanmatigende staatkunde, door welke de vrede van Europa meer dan door iets anders bedreigd werd."

— Eergisteren werd te Hoghton bij Preston eene monstermeeting gehouden, zooals men die sedert de groote meetings der Chartisten niet meer gezien heeft. Mijlen in den omtrek waren alle wegen door werklieden van beiderlei kunne als 't ware overdekt. Spoorwegtreinen van meer dan 40 rijtuigen opgepropt vol, voerden de massas volk uit de meer verwijderde fabrieksteden aan. De voornaamste redenaars waren opzigters van fabrieken, menschenvrienden van professie en beschaafde werklieden. Een van hen (Matthews) zeide o. a. dat er in Engeland eene geheele klasse van menschen bestond, die tegen den oorlog ijvert en alle groote verschillen aan een scheidsgerigt wil in handen geven. Dit gaat goed wanneer het verwikkelingen tusschen Rusland en Turkije betreft; geldt het echter arbeiders en meesters, dan zeggen zij dat niemand het regt heeft zich daarin te mengen. Een ander redenaar (Lawless) vorderde al de werklieden van Engeland op, het juk af te schudden, waaronder zij zoolang gebukt hebben gegaan. Andere redenaars spraken nog zonderlinger. Het belangrijkste van alles was, aan het slot der meeting, de mededeeling van den president, dat de som, die dien dag van de verschillende arbeidersdistrikten was ingekomen, £ 2200 bedroeg; dat men elke week op een gelijk bedrag kon rekenen, en dat er dus geene sprake kon zijn van eene kapitulatie der arbeiders. De meeting werd met eene plegtige hymne geopend en gesloten, waarna de uit verschillende duizenden bestaande volksmenigte rustig uit een ging.

»Men spreekt hier weder van een voorstel van schikking hetwelk van Ruslands zijde zou zijn gedaan. Keizer Nikolaas zou verklaard hebben dat hij voldaan zou zijn, indien de Porte een verdrag met al de mogendheden sloot, waarin waarborgen voor de regten en vrijheden der Christenen in Turkije werden gegeven. Doch lieden die van zoodanig voorstel, indien het werkelijk gedaan ware, waarschijnlijk kennis moesten dragen, zeggen daarvan niets te hebben vernomen. Buitendien is het niet waarschijnlijk dat de Porte zulk een verdrag zou willen aangaan; toen het door den vorst Mentschikoff gevorderd werd, weigerde zij omdat zij in het binnenlandsch bestuur onafhankelijk wilde blijven; en om dezelfde reden zou zij ook thans weigeren."

— Men leest in de *Daily-News*: »De vloot van Sir Charles Napier zal vooreerst ten anker gaan in de zee-engte van Wingo, nabij de Zweedsche kust. In die positie kan de vloot den uitgang van het Kattengat bewaken en het voordeel genieten in het bezit van eene groote stad als Gottenburg te zijn, wier bevolking 30,000 inwoners bedraagt. Later zal ze de zee-engte of de groote Belt en andere in de Oostzee, doorzeilen.

### DUITSCHLAND.

WEENEN, 15 Maart. Men verzekert dat niet alleen van wege de Fransche, maar ook van wege de Engelsche diplomatie, aan het Weener kabinet de stellige verzekeringen zijn gegeven, dat zoowel de regering van Keizer Napoleon als die van Koningin Victoria, bereid waren, om alle revolutionaire pogingen in Italie te keer te gaan.

BERLIJN, 12 Maart. De buitengewone gezantschappen door Pruissen in dit oogenblik naar verscheidene hoven gezonden, schijnen, naar men meldt, eenigljk ten doel te hebben, de stellige verklaring te geven, dat Pruissen, bij eene zelfstandige neutraliteit zal blijven volharden, en 't als een *casus belli* beschouwen zou, *indien een of andere mogendheid die neutraliteit wilde schenden.* Pruissen moet bij die verklaring reeds de uitdrukkelijke overeenstemming hebben erlangd van de Zuid-Duitsche Staten, namelijk Beijeren, Baden en Wurtemberg.

— Terwijl men sinds langen tijd, omtrent de heerschende begrippen van geregtigheid, uit het Noorden en Zuiden de bedroevendste berigten ontvangt, hoe hier tegen eenigen, ginds tegen de overwegende meerderheid der inwoners, in zooverre zij Katholiek zijn, gehandeld wordt, heeft in een ander Duitsch land een vorst zich genoopt gevoeld ten aanzien van eene groote meerderheid zijner onderdanen, op waarlijk dankbaarheid vorderende wijze, geregtigheid te plegen. 't Is het, in den jongsten tijd meermalen genoemd vorstendom Lippe, van welk de doorluchtige vorst zijne Katholieke onderdanen, door eene zijne goede gezindheid en edele geregtigheidsliefde bevestigende verordening, ontheven heeft van een verdrukkende staatskerkelijke wetgeving. Men vergeet gaarne den vroegeren toestand in de blijdschap die men smaakt wegens het verlieven vertrouwen, dat een protestantsch vorst zijnen katholieken onderdanen en hunnen in het land niet rezideerenden Opperherder schenkt; een vertrouwen dat door geen angstige en wantrouwende reserven van staatsoverheidsregten verzwakt wordt. Die groothartige vorst is niet bevreesd voor zijn troon, als hij zich regtvaardig en genadig jegens de Katholieken toont, en zijne katholieke onderdanen zullen niet slechts de deugd weten te schatten, maar den rijken zegen die den regtvaardige is beloofd, over den vorst en zijn huis afsmeeken.

— Men leest in de *Zeit* over het indienen aan den koning

van adressen waarin de leden eener partij de gevoelens hunner partij kenbaar maken, het volgende:

»Indien het eene aanmatiging is, zegt de *Zeit*, dan is het hoogst kinderachtig zich te verbeelden, dat de Kroon meer luisteren zal naar de wijsheid van een adres, al prijkt het ook met nog zoo vele en zoo hoogklinkende namen, dan naar den raad harer ministers, en naar de stem van het wettig orgaan des lands, de beide kamers. Het zou met Pruissen en zijne politieke onafhankelijkheid al zeer slecht gesteld zijn, als het bij belangrijke staatsquæstien zelfs de minste notitie van adressen wilde nemen, van waar die ook afkomstig zijn.

»In het oud-constitutionele Engeland is het meermalen gebeurd, dat aan de kroon loyaliteitsadressen zijn aangeboden. Maar dat waren niets anders dan betuigingen van trouw en gehechtheid. Ook zij hadden somtijds hunne aanleiding in quæstien van buitenlandsche politiek; maar nog nooit heeft men daar gezien, dat men in adressen aan de kroon belooft goed en bloed te zullen wagen, *wanneer zij datgene wil doen wat de adresschrijvers wenschen.* Onzer aller goed en bloed behoort aan het vaderland en zijn welzijn; en met het welzijn des vaderlands is dat der kroon, in Pruissen ten minste, eenzelvig. Maar het geheele land en het geheele volk heeft niets gemeen met de inzigten en bedoelingen van enkele onderteekenaars van adressen.

»Wij twijfelen geen oogenblik dat dergelijke adressen, als waarmede men thans weder voor den dag wil komen niet geschikt zullen worden bevonden, om op de beslissing van het thans voor Pruissen aanhangige gewigtige vraagstuk ook zelfs den geringsten invloed uit te oefenen Intusschen is het reeds een vrij opmerkelijk feit, dat men zulks ook maar heeft kunnen beproeven."

— Karlsruhe, 10 Maart. Men was voornemens den graaf Leiningen als afgezant der regeringen van de gezamenlijke Bovenrijnsche kerkprovinciën naar Rome te zenden, en had men te dien einde, verscheidene regeringen verzocht, gedelegeerden te zenden, om hier de konferentiën te hervatten. Men zou voor den graaf Leiningen instruktiën zamenstellen, waarvan men bereids het plan had ontworpen. Intusschen toonde Wurtemberg en evenmin Keurhessen zich genegen aan die konferentiën deel te nemen. Slechts Hessen-Darmstadt en Nassau zonden gevolmagtigden. Het groothertogdom Hessen scheen bovendien niet van zins te zijn, aan de voorgenomene zending deel te nemen, wijl zijne betrekking tot den Bisschop geheel verschillend van die in Baden is. Ja, men beweert dat ook Nassau met het plan niet instemt. Ten gevolge van een en ander blijft de zending van den graaf Leiningen steeds iets raadselachtigs. Een hooggeplaatst ambtenaar, ondervraagd door een ijverig anti-katholiek, die wegens de zending van den graaf Leiningen naar Rome en het doel er van, zich ongerust maakte, stelde hem met deze woorden gerust: 't Heeft niets te beteekenen, de Regering zal van haar standpunt niet afgaan; 't is niet ernstig gemeend, maar de Regering moet, uit hoofde der plaats hebbende omstandigheden, ten minste in schijn, zich goed gezind toonen." Die woorden kenmerken te goed de gesteldheid en de bedoelingen, om hierbij nog eene verklaring te voegen. Het ontbreekt aan *goeden wil.* Men geeft woorden in plaats van daden, men wil tijd winnen, in de hoop dat intusschen iets onverwachts gebeure. De verblinding waarin men verkeert, heeft het denkbeeld nog niet doen ontstaan, dat men van het standpunt eens almagtigen Staats zal moeten afzien en vroeg of laat toegeven; want ware men daarvan bewust, dan moest men uit vrijen wil edelmoedig toegeven en zich dankbaarheid verwerven, in plaats van later, zonder eenig uitzigt op dankbaarheid datgene te moeten verleenen, wat men niet meer weigeren kan. *De tijden zijn er waarlijk niet naar, dat men zonder bezorgdheid de sympathie der goeden ontberen kan.* Tot zoo ver onze korrespondent. Van eene andere en zeer goede zijde vernemen wij, dat te Karlsruhe eene groote besluiteloosheid heerscht. De heer Prestinari moet zeer verouderd en naauwelijks te herkennen zijn.

— Het Hanoversche gouvernement heeft den 14 Maart afgekondigd dat, ingevolge de ukasen van 18 en 22 Febr. de gouvernementen van Kowno, Wilna, Grodno, Volhinie, Podolie, alsmede het Koningrijk Polen in staat van beleg zijn verklaard, terzelver tijd als de Oostzee-provincien.

— Kiel, 13 Maart. De komst der Engelsche vloot in deze haven is nu stellig. Den alhier rezideerenden Britschen vice-konsul, is het berigt gezonden, dat de vloot uit 25 schepen bestaande, in aantogt naar deze haven is. Het gerucht wordt verspreid, dat admiraal Napier over land (?) herwaarts de reis zal afleggen.

## BELGIE.

BRUSSEL, 16 Maart. In de dokken te Antwerpen bevinden zich een 15tal schepen, die in den loop dezer maand en in 't begin der volgende met landverhuizers naar New-York zullen vertrekken. Onder hen zijn de 2 Belgische schepen *Ortelius* en *Stanislas* met ladingen gebakken steen.

# STADSNIEUWS.

## BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 18 Maart.

GETROUWD (16 Maart): J. Sombroek, wed. met G. Lit. - J. G. Hart met S. H. Geering. — (17 Maart): L. van Daalen met C. M. G. Koppens.

BEVALLEN (15 Maart): E. S. Lourens, geb. Ritter, Z. — (16 Maart): J. de Casparis, geb. Boomsma, Z. - A. IJ. van der Sande, geb. Verbeek, D. - A. E. van Essen, geb. de Bruijn, D. - C. M. Proost, geb. Stroeve, Z. — (17 Maart): J. M. van de Vijsel, geb. Martens, Z.

OVERLEDEN (12 Maart): S. C. Meijer, 78 j. — (14 Maart): B. van der Feen Zzn., 26 j. — (15 Maart): A. van der Hoop, 76 j.

# PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

| 17 MAART 4 u. | | gebl. | 18 MAART 4 u. | | | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| *Nederl.*, Werkel. Schuld à | 2½ pCt. | 54 5/16 | 53⅞ | à | 54 | |
| Dito Dito | 3 " | 65⅝ | 65½ | " | 65⅝ | |
| Dito Dito | 4 " | 81⅝ | 81⅝ | " | 81½ | 81½ |
| Amortisatie | 3½ " | 82⅝ | | " | | |
| Handel-Maatschappij | 4½ " | | | " | | |
| Haarlemmermeer | 5 " | | | " | | |
| O. I. Leening 1844 | 4 " | | | " | | |
| Aand. Arnh. Spoorweg | 4½ " | | | " | | |
| Dito Hollandsche dito | | | | " | | |
| Obligatiën | 4½ " | | | " | | |
| *België*, Certifikaten | 2½ " | | | " | | |
| Dito | 4½ " | | | " | | |
| Dito *Rothschild* | 2½ " | 45 | 44½ | " | | |
| *Frankrijk*, Certifikaten | 3 " | | | " | | |
| *Rusl.*, bij *Hope en C°.* | 5 " | 94⅛ | 93½ | " | 93⅝ | |
| Dito A°. 1828—1829 | 5 " | 93⅝ | 93⅝ | " | | |
| Inschr. op 't Grootboek | 6 " | | | " | | |
| Dito Certifikaten | 6 " | | 57½ | " | | |
| Certifikaten te Hamburg | 5 " | | | " | | |
| Negot. 1831 en 1833 | 5 " | | | " | | |
| Negot. 1840 | 4 " | 71¾ | | " | | |
| Dito *Stieglitz* | 4 " | 71 | | " | | |
| Dito Nieuwe | 4 " | | | " | | |
| Nieuwe Engelsche | 4½ " | 78⅛ | 77½ | " | | |
| *Spanje*, Nieuwe 3 pCt. thans | 1 " | 17 9/16 | 17½ | " | | |
| Nieuwe | 3 " | | | " | | |
| Binnenlandsche | 3 " | 33½ | 33¼ | " | 33⅝ | 33¼ |
| Cert. Coup. Sp. Com. | | | 3¼ | " | | |
| Amortisable Schuld | | | | " | | |
| *Portugal*, te Londen | 3 " | 31 3/16 | 30⅞ | " | | |
| Dito Uitgestelde | | | | " | | |
| *Weener* Bank | 5 " | | | " | | |
| Dito | 4 " | | | " | | |
| Metalliek 1816—1852 | 5 " | 59⅝ | 58½ | " | 58¾ | |
| Dito 1847 | 2½ " | | 29⅞ | " | | |
| Dito 1851 en 1852 | 2½ " | 30¼ | 29⅞ | " | | |
| Dito 1849 | 5 " | 75½ | 74½ | " | 74 3/16 | |
| Dito Letter B | 5 " | [illegible] | 74½ | " | 74 5/16 | |
| Aand. *f* 500 bij *Rothsch.* | | | | | | |
| Dito 250 dito 1839 | | | | " | | |
| *Napels*, Cert. bij *L. en B.* | 5 " | | | " | | |
| *Polen*, Obligatiën | 4 " | 61 | 60½ | " | | |
| Aandeelen 1835 | | | | " | | |
| Dito met Loting fl. 500 | | | | " | | |
| *Sardinië*, te Londen | 5 " | | | " | | |
| *Denemarken*, dito | 5 " | | | " | | |
| *Peru*, dito | 4½ " | | | " | | |
| *Grieken*, te Londen | 5 " | | | " | | |
| *Philadelphia*, bij *Hope en C°.* | 5 " | | | " | | |
| Dito te Londen | 6 " | | | " | | |
| Dito Bank | | | 3 7/16 | " | | |
| *Louisiana*, te Londen | 5 " | | | " | | |
| *Brazilië*, te Londen 1824 | 5 " | 91½ | — | " | | |
| Dito 1843 | 5 " | | | " | | |
| *Grenada*, dito à £ 100 | 2½ " | | | " | | |
| Dito Uitgestelde | | | | " | | |
| *Ecuador* | | 3 15/16 | | " | | |
| *Mexiko*, te Londen £ 100 | 3 " | 22¾ | 22½ | " | 22 9/16 | |
| Dito Onbepaalde | 3 " | 22⅝ | 22½ | " | 22 9/16 | |
| *Venezuela*, te Londen | 3½ " | | | " | | |
| Dito Uitgestelde | 1 " | | | " | | |

De markt was heden bij tragen handel algemeen flaauw gestemd.

*Koers van het Geld:* Beleening 3 pCt., Prolongatie 2¾ pCt. Diskonto 3 pCt.

# Wisselkoers.

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Parijs | 2/m. | *f* 55¾ | Livorno | 2/m. | *f* | 87¾ |
| " | zigt | " 55 5/16 | Napels | " | " | 81 |
| Bordeaux | 2/m. | " 55⅛ | Petersburg | " | " | 1.75n. |
| " | ½/m. | " 55½ | Weenen | 6/w. | " | 26½ |
| Madrid | 3/m. | " 240 | Augsburg | " | " | 35⅝ |
| Cadix | " | " 240 | Frankfort | " | " | 98½ |
| Sevillo | " | " 237 | Hamburg | 2/m. | " | 35⅛ |
| Bilbao | " | " 238 | " | zigt | " | 35⅜ |
| Lissabon | " | " 40¾ | Londen | 2/m. | " | 11,50 |
| Porto | " | " 40¾ | " | zigt | " | 11,60 |
| Genua | 2/m. | " 45¾ | Rotterdam | | " | ¼ |

## BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 17 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 48½, 1840, 1842 4½ pc. 85⅛; 1852, —; Spanje 1—3 pc. 17½; Binnenl. 3 pc. 33⅝; Romeinen 5 pc. 80; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 62½.

PARIJS, 17 Maart. Fransche 3 pc. 66.20; 4½ pc. 92 70; Bank-Aktiën ——; 3 pc Spanje 33⅞; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom. Leening 1850 83.

LONDEN, 18 Maart. Consols 90½ a 90⅝; 3 pc. Spanje buitenl. 37 a —; 1 pc. dito 18½ a —; Comité-Bewijzen 3⅞ a —; Passive 3¾ a —; Rusl. 5 pc. 89 a —; 4½ pc. dito 81 a —; Holl. 4 pc. 86 a —; 2½ pc. 55⅝ a —; Braz. 98 a —; Peru 4½ pc 61 a —; Gren. uitg. 6⅛ a —; id. werk. 17½ a —; 3 pc. Mexiko 24¼ a —; 4 pc. Portugal 35 a —; Ecuador 3⅝ a —; Wissel op Amst. 11.14¾; Parijs —.—; Hamburg 3/m. —.—.

WEENEN, 17 Maart. Met. 5 pc. 84⅜; id. 4½ pc. 74½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 13.—; Amst. 156; Parijs —; Goud 37½; Zilver 31.

BERLIJN, 17 Maart. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 76p; 5 pc. 87p; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersb. —.

HAMBURG, 17 Maart. Spanje 3 pc. 31½; id. 1 pc. 16⅝; Rusland 5 pc. 84½; Wissel op Londen 3/m. —; Amst. 35.95.

FRANKFORT, 17 Maart. Met. 5 pc. —; 3 pc. Spanje binnenl. —; id. 1 pc. 17¾; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

# HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 Maart.

## Overzigt der Week.

KOFFIJ. In het begin der week, zijn er tot de bestaande prijzen van 30 cs. voor ordinair *Java*, tot 30½ cs. voor goed ordinair en tot 31 cs. voor goed ordinair blank, verscheidene zaken afgesloten; de markt is echter allengs in de vroegere lustelooze stemming teruggekeerd, en ontbreekt het nu wederom tot de bovengemelde noteering geheel aan kooplust.

THEE. In afwachting der aanstaande veilingen tegen 22 dezer te Rotterdam, zonder den minsten handel

TABAK. Ook hierin was de eerstehands handel van weinig beteekenis. — Van *Noord-Amerikaansche* soorten zijn geene verkoopen bekend geworden, en van *Java* is alleen maar de omzet van 57 pakken Plantage *Klein* te vermelden.

SUIKER. *Ruwe.* Sedert den door ons vermelden afloop der *Java*-Veiling van 16 ll. heeft de markt geene verandering ondergaan, alleen zijn nog maar enkele partijtjes *Surinaamsch* tot iets billijker prijzen geplaatst. — *Geraffineerd* voor *Uitvoer* blijft weinig aftrek genieten. Enkele partijtjes *Crushed* B K & B & H zijn in verhouding der volgende noteering afgesloten. — *Crushed* N S R superfine *f* 35 a 35¼, N° 2 *f* 32 a 32¼, N° 3 *f* 31 a 31¼; B K N° 1 *f* 31 a 31¾, N° 2 *f* 30¼; B & H *f* 30½, N° 2 *f* 29¼. N° 3 *f* 29; S & T N° 1 *f* 30½ a *f* 30¾, N° 2 *f* 29¾ a 30, N° 3 *f* 29 a 29¼; W & Z *f* 29¼ a *f* 30; T & C *f* 29½. — In *Consumtie* is geene de minste prijsverandering te vermelden.

SPECERIJEN. Zonder prijsverandering met iets meer handel in Prima *Notenmuscaat* tot 185 cs. — *Foelij* D 170 cs. op de van Java ontvangene ongunstige berigten omtrent het gewas. — *Peper* zeer schaarsch op 28¼ cs. te noteeren.

RIJST. Wordt in de gepelde soorten alleen voor het binnenland gekocht tot prijzen iets meer in het voordeel der koopers. — Gepeld *Java* *f* 10¾ a 11; Gepeld *Aracan* *f* 10¼; Gepeld *Tafel* op *f* 13 a 13½ gehouden

FRUITEN. De gestadige veilingen hebben allen tusschenhandel belet, alleen blijven jarige *Zantische Krenten* tot *f* 32 a *f* 36 gezocht en weinig voorhanden.

POTASCH wordt *f* ¼ a *f* ½ hooger gehouden, waartoe nog weinig verhandeld is. — Tot vorige prijzen zijn vele koopers.

VERFWAREN. *Indigo.* Onveranderd, enkele kisten *Java* vonden tot vorige prijzen nemers; 130 ceroenen *Caraques* regtstreeks aangevoerd, van Porto Cabello zijn tegen den 4 April in veiling aangeslagen. — *Cochenille.* Niets in gepasseerd. — *Verfhouten.* Transactien bepaalden zich tot kleine partijtjes *St. Domingo Campêche*, *Geel* en *Sandelhout*, voor het laatste is *f* 5 betaald. — *Harst.* Geheel opgeruimd en *en détail* hoogere prijzen besteed. — *Terpentijn-Olie.* Tot iets lagere prijzen bij kleinigheden voor dadelijke behoefte afgaande. — *Zwavel.* Zonder handel, men zoude goede *Secunda* bij partij wel iets lager koopen. — *Salpeter.* Niets in gepasseerd; van Calcutta zijn alhier aangevoerd 1246 balen *Oost-Indisch*, welke spoedig in veiling zullen worden aangeslagen. — *Meekrap.* Zonder verandering in prijs, doch met weinig handel.

STERKE DRANKEN *Arak* en *Rum* blijven steeds willig gestemd, met opruimende voorraad voor uitvoer in laatstgenoemd artikel. — *Genever* 100 % eerste soort *f* 25, tweede soort *f* 24. — *Moutwijn* 91 % *f* 20 pr. vat a kont.

METALEN. *Banca-Tin* houdt zich op *f* 75 met moeite staande. *Ruw Koper* geheel onbegeerd.

HENNEP. Nadat men bij groote partijen besteed heeft, — Voor *Riga Poolsch Uitschot* *f* 72 a 73; *Pas* *f* 73; *bruin Pas* *f* 69 a 70. — *Petersburger half rein* *f* 65 a 66, zijn er nu geene partijen dan tot hoogere prijzen ter markt.

PIK en TEER bijna opgeruimd en hooger gehouden.

HONIG. *Havana* tot *f* 16½ a 17 E. — *Oostfriesche* *f* 18; *Inlandsche* *f* 16 a 18 met weinig zaken. — WAS *Inlandsch geel* *f* 93 a 96 nominaal.

VETWAREN. *Talk*, *Smeer* en *Traan* prijshoudend met weinig handel. — *Patentolij* *f* 40½ a 40½ a kontant. — *Ansjovisch* zeer stil op *f* 15 voor nieuwe gehouden.

ROTTERDAM, 17 Maart Gisteren zijn alhier verkocht 25 vaten Maryland Tabak, per *Leila.*

### GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 17 Maart. Rogge. Hoewel ligt gedroogde sedert ons vorig berigt *f* 24 per Last, lager is afgegeven, hielden de prijzen van hard gedroogde zich nagenoeg staande, doch de omzet had niet te beduiden. Men noteerde: 146/2 ℔ Libau *f* 361 6/w.; 140/2 ℔ N. Archangel *f* 323 1/m.; 147/2 ℔ Koersche *f* 362 1/m.; 140/2 ℔ N. Archangel *f* 300 6/w.; 146 2 ℔ Pernau *f* 372 6/w.

Garst. In dit artikel heeft dagelijksch eenige handel plaats gevonden, tot vorige prijzen, als volgt: 128/2 ℔ Libau *f* 248 6/w.; 129/2 ℔ Windau *f* 250; 128/2 ℔ Libau *f* 246, *f* 248 6/w.; 129/2 ℔ Koersche *f* 246, *f* 248 6/w.

Moutwijn. Werd Zaturdag, Maandag en Dingsdag a *f* 20½ gekocht; sedert Woensdag was de handel beperkt tot den marktprijs van *f* 20.

Jenever *f* 24.50. — Amst. Proef *f* 23.75.

MIDDELBURG, 16 Maart. Tarwe. Puike Zeeuwsche Nieuwe *f* 14,75 a 15; mindere *f* 14 a 14,50 naar deugd; puike Walchersche Nieuwe *f* 15, 15,25 en *f* 15,50, mindere soorten *f* 13 50 a 14, Zomer *f* 12 a 13 naar kwaliteit. — Rogge. Noordbrabantsche *f* 11,50, Axelsche en Vlaamsche *f* 12. — Gerst. Puike Winter *f* 7,50; dito Zomer *f* 6,50. — Walcher-

sche Witteboonen *f* 13 tot 13,75; dito Bruineboonen *f* 13,50 a *f* 14,50; Walchersche Paardeboonen *f* 7,35 tot 7,50; Dito Groene Erwten *f* 10,50 a 11, groote dito *f* 11,50 a 12. — Zeeuwsche Paardeboonen *f* 7,15; Dito Groene Erwten *f* 9,25. — Boekweit *f* 8,25. — Koolzaad, puike kwaliteit *f* 13,50. — Raap-Olie *f* 40. Patent-Olie *f* 42. Lijn-Olie *f* 35 per vat. — Koolzaad Koeken *f* 83 per 1040 stuks. — Harde Lijn-Koeken *f* 11,75 per 104 st.

ANTWERPEN, 17 Maart. *Koffij.* Hiervan zijn 400 balen Brazil omgezet.

*Suiker. Ruwe.* Verkocht 250 kanassers Java.

*Katoen.* Verkocht 300 balen Noord-Amerikaansche.

*Huiden.* De omzet heeft deze week bedragen 11000 stuks drooge en gezouten Buenos-Ayres en Montevideo.

*Granen.* Rogge iets meer gevraagd en heden zijn 100 last Amerikaansche tot *f* $11\frac{7}{8}$ a 12 pr. 70 kilo verkocht. Tarwe zonder verandering.

LONDEN, 16 Maart. *Suiker. Ruwe* wordt op prijs gehouden, zonder omzet. — *Geraffineerd* en *Crushed* met weinig zaken.

*Koffij.* Van Native Ceylon zijn 588 balen goed ordinair tot 47 s. verkocht.

*Thee.* De gehoudene veiling is slepende afgeloopen en van 22,000 collis, zijn maar 3000 verkocht tot vrij vaste prijzen

## NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

### PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Metalliek . . | *f* 22,05 | a — | Pruissische . . | *f* 35 | a — |
| Napelsche . . | - 25,— | ,, — | Spaansche . . | - —,— | ,, — |
| Div. in £St. . | - —,— | ,, — | Hamb. Russ. . | - $32\frac{5}{8}$ | ,, — |
| Eng. Russen . | - —,— | ,, — | Russ. in L. R. | - $31\frac{1}{8}$ | ,, — |
| Fransche . . . | - $55\frac{5}{8}$ | ,, — | ,, Pap. ,, | - — | ,, — |
| Belgische . . . | - $55\frac{5}{8}$ | ,, — | Pools. in Fl | $26\frac{1}{8}$ | ,, — |

Buitenl. Spaansche *f* $11,62\frac{1}{2}$.

### SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

| | | |
|---|---|---|
| Stukken à *f* 10 per Stuk . . . . . . . . | *f* 9,63 a | 9,75 |
| Oude Gerande Dukaten . . . . . . . . | » 5,60 » | 5,70 |
| Wigtige Souvereinen . . . . . . . . . | » 11,60 » | 11,70 |
| » Pistolen . . . . . . . . . . . | » 9,55 » | 9,65 |
| Stukken van 20 Francs . . . . . . . . | » 9,35 » | 9,45 |

Baren Goud en Specien a *f* 1443,60 per Ned. ℔ tijn $9\frac{1}{4}$ a $\frac{5}{8}$ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

| | | |
|---|---|---|
| Piasters . . . . . . . . . . per Stuk | *f* 2,55 à | 2,60 |
| Stukken van 5 Francs . . . . . . . . | » 2,33 » | 2,36 |
| Brabandsche Kroonen . . . . . . . . | » 2,65 » | 2,70 |
| Fransche . . . . . . . . . . . . | » 2,70 » | 2,75 |
| Pruissische Daalders . . . . . . . . | » 1,74 » | 1,77 |
| Zilver 1000 a 980 . . . . . . . . | *f* —,— à | —,— |
| » 900 » 700 . . . . . . . . . . | » 104,20 » | 104,70 |

MINISTERIE VAN FINANTIËN. — Rentebetaling op het Grootboek der 4 pCts Nationale Schuld.

De minister van Buitenlandsche Zaken ad interim minister van Finantiën maakt bekend, dat de bovenstaande rentebetaling zal geschieden op de navolgende bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het eerste bureau:
voor de kapitalen, ingeschreven onder letter A tot en met D;
Op het tweede bureau:
voor de kapitalen, ingeschreven onder letter E tot en met K;
Op het derde bureau:
voor de kapitalen, ingeschreven onder letter L tot en met R;
Op het vierde bureau:
voor de kapitalen, ingeschreven onder letter S tot en met Z;

en wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende 1 April 1854, van Zaturdag den eersten tot en met Vrijdag den 14 dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), van Maandag den 17 April 1854 tot en met den 15 Augustus 1854.

Te ens worden, overeenkomstig art. 19 van het koninklijk b. t, dd. 18 Mei 1818 (*Staatsblad* n°. 24), voor de tiende of aatste maal opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 Oktober 1849.

OBLIGATIËN 5 pCt. BRAZILIË 1824 en 1825. — Volgens berigt uit Londen zullen bij deze obligatiën, waarvan nu nog £ 3,197,800 in omloop is, en de laatste coupon op 1 April aanstaande vervalt, nieuwe coupons voor 10 jaren, tegen dezelfde rente, worden uitgegeven. Deze zullen ook te Hamburg, Amsterdam en Frankfort verkrijgbaar gesteld worden.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 17 Maart. A. Sundberg, Diana, Eupatoria. — Gisteren nog: H. J. Schuring, Stad Edam, Marseille.

UITGEZEILD:

TEXEL, 17 Maart. J. Buijkes, Ambarawa, Melbourne. - J. J. Gorter, Snelheid, Batavia. - P. Ouwehand, Willem de Clercq, id - P. Rijntjes, Suriname, Suriname.

## RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 18 Maart in lading naar:

| | |
|---|---|
| *Keulen* | H. J. Wilson, Rijn en Amstel. |
| ,, | Th. Wemmers, Coln n°. 7. |
| *Duisburg* | W. van Woerkum, Jonge Hendrik. |
| *Ludwighaven, Manheim & Heilbron.* | P. Kuhnle, Ninia. |
| *Mainz* | W. Keller, Mainz N°. 1. |
| *Manheim* | N. Schneekenberger, de Rhijn. |
| *Frankf. & Coblentz* | Wilh. Plaff, Frankf. N°. 7. |
| *Dusseld. & Neus* | W. J. J. Wilson, Niederrein N°. 14. |
| *Urdingen* | J. Prenger, Vier Gebroeders. |
| *Weesel* | J. Beijer, Jonge Wilhelmine. |
| *Rijnhoogte* | KEULEN 16 Maart 10 vt. 4 dm. |

# Advertentiën.

(3828) Bevallen van een Welgeschapen *ZOON* CORNELIA ADRIANA BROERE, geliefde Echtgenoot van
18 Maart 1854. G. B. SIEWE.

(3831) Op den 11 dezer overleed alhier aan een langzaam verval van krachten, voorzien van de H. Sakramenten, de Zeer Eerw. Heer JACOBUS VAN ASTEN, sedert den 1 Januarij 1853 rustend Deken en Pastoor van Heusden *c. a.* in den Ouderdom van bijna 87 jaren.

HEUSDEN, S. S. H. VAN SCHENCK VAN NIJDEGGEN,
15 Maart 1854. *Kap. te Driel.*

(3824) Als **JUFVROUW VAN GEZELSCHAP** en tot **waarneming van het Huishouden** bij eene bejaarde Dame, wordt gevraagd iemand van de R. C. Godsdienst en fatsoenlijke afkomst, tusschen de 30 en 40 jaren oud. Adres *franco* brieven onder letter Z. aan JOH. VAN WERMESKERKEN HDZn., Boekhandelaar te *Amersfoort.*

**Eene Jufvrouw** verlangt **in Huur** tegen Primo Mei, of vroeger, **twee GEMEUBILEERDE KAMERS**, bij fatsoenlijke R. Cath. lieden, gelegen in het midden dezer stad, liefst op eene gracht. Men verzoekt opgave van de stand en huurprijs, onder Letter B B, bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN alhier. (3827)

## Fabriek van gouden, zilveren en zijden Borduurwerken en alle soorten van Kerkornementen.

**SINGEL F 365, te *AMSTERDAM.***

Wij ontvingen vóór eenige dagen een schoon assortiment **ZILVERWERKEN** in Gothischen en Renaissance stijl, als **Siboriën, Kelken, Wierookvaten, Ampullen**, enz. Een extra schoon assortissement **Altaar-Bouquetten** in verschillende soorten. Eene schoone collectie **fijne godsdienstige platen**, zwarte en gekleurde. Van de grootste Fransche Fabrieken hebben wij thans de Teekeningen in koperen, koperverguld en verzilverde **KERKSIERADEN**, als **Kandelaars, Lampen, Lusters, Kroonen** enz. Wij hebben daarvan verschillende natuurlijke Modellen voorhanden. Ons Magazijn is overigens ruim gesorteerd in gemaakte **MISKLEEDEREN** en daartoe benoodigde stoffen, **Galonnen, Franjes**, kleine en groote **Borduurwerken**, enz., **Albten, Superplien, Kanten, Benediktiedoeken**, fijne **Linnens** en **Altaardwalen, Kruiswegen, Crucifixen, Canons, Pulpitums, Missalen**, enz. Onder verzekering eener billijke en soliede bediening bevelen wij ons beleefdelijk in de gunst der Eerwaarde Heeren Geestelijken en weldoeners der Kerken aan.

PAULUS SUTORIUS & C°.

Bij J. T. SOMMER te *Almelo*, komt van de pers en is alom verzonden:

**Dr. MASZL. Het Lijden en sterven van Jezus Christus.** — I. Algemeene voorstelling der geschiedenis van het bittere lijden en sterven onzes Heeren JESUS CHRISTUS, in zeven Vaste-Overwegingen. Naar het Hoogduitsch. Met Kerkelijke goedkeuring. Prijs . . . . . . . . *f* 0,80.

Deed zich in den tijd bij *enkele* lezers het bezwaar op, dat de *Kruisweg des Heeren* van denzelfden redenaar, in drie jaargangen, elk van zeven Vaste-Overwegingen, de geheele lijdensgeschiedenis, *beschouwd in hare geheimen en zedelijke toepassingen, met betrekking tot onze tijdsomstandigheden* bevattende, hoe uitmuntend en eenig in zijne voordragt dit werk ook wezen moge, toch wegens zijne geleerde inkleeding, en op onzen landaard minder toepasselijke zinspelingen, voor een gemengd gehoor en gewone lezers minder geschikt was, zoo zal bij het hierbij aangekondigd zevental Lijdens-Overwegingen, zeker dit bezwaar bij niemand oprijzen, daar deze Meditatiën zich door zalvende eenvoudig- en duidelijkheid kenmerkend onderscheiden, zoodat de Schrijver zelf van zijnen arbeid getuigt: »Het zou eene dwaasheid »zijn, op eenen weg room te willen zoeken, op welken »de *alleen* roem- en lofwaardige God, in zijne diepste »vernedering, in het spotgewaad, en hangende aan den »vervloekten kruisbalk, beschouwd en overwogen wordt."

Deze jaargang omvat, zoo als de titel aanduidt, de *geheele Lijdensgeschiedenis*, en maakt dus een *geheel* op zich zelven uit, doch moet, volgens het plan des Schrijvers, tot inleiding dienen eener reeks van 7 jaargangen, welke in eene uitgebreide en voortreffelijke bewerking, het bittere lijden des goddelijken Verlossers — die ware leerschool des Christens — in zijne geringste bijzonderheden uiteenzet, en er al het leerzame uit put, wat er in ligt opgesloten. De op dezen eerstvolgenden Jaargang ligt reeds ter perse, en zal nog in den loop van dit jaar in het licht verschijnen. (3797)

G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, debiteert met succes: de

**TUIN-ALMANAK,**

OF DE

NIEUWE OPREGTE HOLLANDSCHE HOVENIER,

door J. *NIEDEKEN*,

aanwijzende wat men 's Maandelijks in Moes en Bloemtuin, Boomgaard, Boomkweekerij, Oranjerie en Broeijerij te verrigten hebbe. Met nieuwe opmerkingen om alles *vroeg* en *veel* te hebben. *7e Verbeterde en Vermeerderde Druk*, door TH. F. UILKENS. Prijs *f* 1.40. (3718)

Door JOSUÉ WITZ, Boekdrukker en Uitgever te *Arnhem*, is aan de geëerde Inteekenaren op de **UITSPANNINGS-LECTUUR, toegewijd aan Wetenschap, Kunst en Smaak**, verzonden, de 1ste Aflev. van den 2den Jaarg., t. w.:

**HET**

# DRIEVOUDIG ROME.

**DAGBOEK**

**EENER REIS DOOR ITALIE,**

VERGEZELD

1°. VAN EENE KAART, VOORSTELLENDE DEN PLATTEN-GROND VAN HET OUDE EN VAN HET HEDENDAAGSCHE ROME;
2°. VAN EENE KAART, WAAROP DE PLATTE GROND VAN HET ONDERAARDSCHE ROME OF DER KATAKOMBEN IS GESCHETST;

DOOR

DEN ABBÉ J. GAUME,

Vicaris-Generaal van het Bisdom van Nevers, Ridder der Orde van St. Sylvester, Lid der Akademie van de Katholieke Godsdienst te Rome, enz. enz.

BERIGT AAN DE INTEEKENAREN.

Ofschoon het IIde Deel van Dr. RICHARD CHALLONER's belangrijk geschiedkundig werk: *Geschiedverhaal der Geloofsvervolging en marteling, in Engeland, door Priesters en Leeken van beide kunne, sedert* 1577 *tot* 1684 *ondergaan*, vertaald en voor de pers gereed ligt, heeft de Uitgever gemeend, de aflevering van dat IIde Deel toch eenigen tijd te moeten verschuiven, en daardoor plaats in te ruimen aan een ander, naar hij hoopt niet minder aangenaam werk, 'tgeen in deze oogenblikken meer actualiteit heeft. Bij de groote gebeurtenissen, die zich in het Oosten voorbereiden, vertrouwt de Uitgever, dat de *OOSTERSCHE BRIEVEN van Pastoor* JOSEPH SCHIFERLE, die werkelijk reeds ter perse liggen, door de geëerde Inteekenaren met veel genoegen zullen gelezen worden.

De Uitgever, die zich voor de tegenwoordige publicatiën, meer opofferingen getroost heeft, dan iemand zal vermoeden, hoopt, dat hij met dezen 2den Jaargang in zijne billijke verwachtingen niet zal worden te leur gesteld.

☞ Met deze aflevering wordt, gratis, aan de respectieve abonnés toegezonden: eene fraaije kaart, voorstellende den PLATTEN GROND van het *oude* en *hedendaagsche* Rome.

Liggen ter Perse:

**OOSTERSCHE BRIEVEN van Joseph Schiferle**, Katholiek Pastoor uit het Bisdom van Augsburg. — Verhaal zijner Reis naar Palestina in het jaar 1851. — Eerste deel.

VOORWAARDEN VAN INTEEKENING EN WIJZE VAN UITGAVE.

De *Uitspannings-Lectuur* verschijnt bij afleveringen van 100 à 200 bladzijden, in gr. 8°. De jaargang zal, even als vroeger, bestaan uit 60 vel of 1000 bladz. druks; — bij ruime deelneming evenwel, zonder verhooging van den inteeknprijs, pr. jaarg. gebragt worden op 1200 bladzijden.

De inteekenprijs is *f* 6. pr. jaargang, of 3 gulden bij elken halven jaarg. te voldoen. — Men kan echter voor niet minder dan eenen geheelen jaargang inteekenen.

Bij alle Boekhandelaren en Postkantoren in het Rijk worden abonnementen aangenomen.

Voor inteekeningen beveelt zich beleefdelijk aan:

*De Uitgever*,
Arnhem, April 1853. JOSUÉ WITZ.
(3830)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN wordt met succes gedebiteerd:

Verschillende Jaargangen van het ROOMSCH CATHOLIJK MAGAZIJN, ter verbreiding van Nuttige Kundigheden. In plaats van *f* 5.00 per jaargang *f* 1.00 met platen.

Bovenstaande werken leveren eene aangename, nuttige en godsdienstige lectuur op, zoo wel voor volwassenen als voor de jeugd, terwijl de prijs zeer gering is.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.